

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ГУМАНІТАРНИХ
І СОЦІАЛЬНИХ НАУК
Кафедра історії та політичної теорії

В.В. Осін

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Методичні рекомендації
для здобувачів ступеня бакалавра
спеціальності 052 Політологія

Дніпро
НТУ «ДП»
2025

Виробнича практика [Електронний ресурс]: методичні рекомендації для здобувачів ступеня бакалавра спеціальності 052 Політологія / уклад. В.В. Осін; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». – Дніпро : НТУ «ДП», 2025. – 19 с.

Укладач

В.В. Осін, канд. політ. наук, доц.

Затверджено науково-методичною комісією спеціальності С2 Політологія (052 Політологія) (протокол № 3 від 29.08.2025) за поданням кафедри історії та політичної теорії (протокол № 7 від 29.08.2025).

Наведено загальні методичні рекомендації до проходження виробничої практики та складання звіту здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 052 Політологія, що навчаються за освітньою програмою «Політологія» на кафедрі історії та політичної теорії Національного технічного університету «Дніпровська політехніка».

Відповідальний за випуск в.о. завідувача кафедри історії та політичної теорії М.В. Зенкін, канд. іст. наук, доц.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ.....	4
ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ ПРИ ПРОХОДЖЕННІ ПРАКТИКИ.....	6
ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ.....	6
ЗВІТНІСТЬ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ.....	7
ПІДСУМКИ ПРАКТИКИ.....	8
ДОДАТКИ.....	11

ВСТУП

Виробнича практика є обов'язковим компонентом професійної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня освіти зі спеціальності 052 Політологія. Вона спрямована на закріплення та розвиток аналітичних, організаційних та практичних навичок, набутих під час навчання, та забезпечує інтеграцію теоретичних знань із практичними вміннями у реальних професійних умовах.

Базами практики є органи державної влади та місцевого самоврядування, політичні партії, громадські організації та засоби масової інформації. Практика передбачає використання матеріалів профільних дисциплін («Політичні системи», «Політичні інститути», «Публічний політичний процес», «Людина і політика», «Політична футурологія») та спеціалізованих курсів («Геополітика», «Міжнародна активність громадських організацій», «Молодіжна політика»). Це дає змогу здобувачам опанувати методи збору, аналізу та систематизації інформації, виконувати функції експерта, аналітика, радника чи консультанта в політичних структурах та ознайомитися з сучасними технологіями роботи державних службовців.

Під час практики студенти самостійно опрацьовують національний та локальний матеріал, виконують поставлені завдання та формують звіт, що підтверджує набуті компетенції та рівень практичної підготовки. Зміст практики відповідає результатам навчання, затвердженим в освітній програмі НТУ «Дніпровська політехніка».

Тривалість практики – чотири тижні, під час яких студенти виконують календарний план завдань та фіксують результати у щоденнику практики.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Мета виробничої практики – закріплення та застосування здобутих теоретичних знань у практичній діяльності, формування умінь і навичок аналізу політичних процесів, а також розвитку творчого та дослідницького підходу до вирішення управлінських та аналітичних завдань. Практика забезпечує здобуття досвіду роботи у політичних партіях, громадських організаціях, органах влади та ЗМІ, інтегруючи набуті компетенції у реальні професійні ситуації.

Виробнича практика спрямована на реалізацію та закріплення ключових результатів навчання, які забезпечують формування професійних компетенцій здобувачів у сфері політології:

PH08 Вміти використовувати базовий категорійно-понятійний та аналітично-дослідницький апарат сучасної політичної науки

PH10 Вміти описувати, пояснювати й оцінювати політичні процеси та явища у різних історичних, соціальних, культурних та ідеологічних контекстах

PH12 Вміти аналізувати взаємодію політичних акторів та інститутів, владу та урядування, політичні системи та режими, політичну поведінку у різних контекстах їх функціонування;

PH14 Застосовувати теорії та методи прикладної політології, політичних комунікацій, спеціальних політологічних дисциплін у професійній діяльності;

PH15 Конструювати дизайн, розробляти програму та виконувати політологічні дослідження з використанням сучасних методів, технологій та інструментарію політичного аналізу;

PH16 Презентувати результати теоретичних і прикладних досліджень фахівцям і широкій аудиторії, засобам масової інформації, експертам з інших галузей знань;

CP02 Розробляти програму політичних досліджень та здійснювати аналітичну діяльність з використанням цифрових технологій і різних дизайнерських методів.

Завдання виробничої практики:

- проаналізувати програми, статuti політичних партій та партійних організацій;
- оцінити тип і характер політичних партій;
- осмислити рівень відповідності практичної діяльності партії та її організацій ідеологічним установам;
- вивчити досвід та методи роботи органів державної влади і місцевого самоврядування;
- ознайомитися з сучасними технологіями та засобами діяльності державних службовців;
- закріпити, уточнити та розширити систему знань з нормативних і вибіркового навчальних дисциплін, що забезпечують успішну професійну діяльність державних службовців;
- ознайомитися з практикою застосування нормативних документів;
- дослідити складні внутрішньо- та зовнішньополітичні проблеми й процеси на науковій основі;
- опублікувати (випустити в ефір) один-два інформаційно-аналітичні матеріали з проблем органів, де проходила практика.

Виконання цих завдань дозволяє здобувачам досягти ключових результатів навчання, визначених в освітній програмі: застосування аналітичного та дослідницького апарату політичної науки, оцінка політичних процесів, аналіз

взаємодії політичних акторів, застосування методів прикладної політології та презентація результатів досліджень.

ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ ПРИ ПРОХОДЖЕННІ ПРАКТИКИ

1. До початку практики отримати консультації керівника практики від кафедри щодо оформлення всіх необхідних документів.
2. Своєчасно прибути на місце проходження практики.
3. У повному обсязі виконувати завдання, передбачені програмою практики, індивідуальні завдання та вказівки керівника.
4. Своєчасно скласти залік з практики.

ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Проходження виробничої практики здобувачами першого рівня освіти організовується кафедрою історії та політичної теорії НТУ «Дніпровська політехніка» спільно з базами практики.

Бази практики – це органи державної влади, органи місцевого самоврядування, політичні партії та громадські організації, які забезпечують здобувачам можливість виконання програми практики відповідно до їхньої майбутньої спеціальності.

Керівництво практикою здійснює керівник практики від кафедри, який:

- координує взаємодію між здобувачами та базою практики;
- контролює виконання здобувачами завдань практики та дотримання трудової дисципліни;
- бере участь у прийомі, супроводі та завершенні практики, включно з оцінкою звітів здобувачів.

База практики зобов'язана:

- призначити кваліфікованого керівника для безпосереднього нагляду за здобувачами;
- створити умови для виконання програми практики та забезпечити безпечні умови роботи, включно з проведенням інструктажів з охорони праці;
- надавати доступ до необхідних ресурсів (кабінети, бібліотеки, документація) для виконання практичних завдань;
- вести облік присутності здобувачів та надавати характеристику і відгук після завершення практики.

Взаємодія між університетом і базою практики регламентується договірними відносинами, що визначають права та обов'язки сторін, умови проходження практики, а також порядок вирішення питань, що можуть виникнути під час її проходження.

Контроль та оцінка результатів практики здійснюються на підставі:

- календарного графіка проходження практики;
- щоденника практики, де фіксується виконання завдань;
- підготовленого здобувачем звіту та відгуку керівника бази практики.

ЗВІТНІСТЬ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Після завершення виробничої практики здобувач першого рівня освіти зобов'язаний подати на кафедру оформлений звіт про проходження практики, що відображає виконання програми практики та індивідуальних завдань, визначених керівником практики від кафедри та базою практики.

Звіт має містити наступні розділи:

1. Титульний аркуш – оформлюється відповідно до зразка (Додаток 3).
2. Вступ – коротка характеристика бази практики, зазначення організації, органу влади або партійної/громадської структури, де проходила практика, та терміни її проходження.
3. Основна частина – опис виконаних завдань практики, що включає:
  - аналіз діяльності органу/організації;
  - виконання поставлених індивідуальних завдань (збір та опрацювання інформації, аналіз програм і статутів політичних партій, оцінка політичних процесів, дослідження роботи органів державної влади та місцевого самоврядування);
  - застосування теоретичних знань із профільних дисциплін для оцінки реальної практичної діяльності;
  - використання цифрових технологій, статистичних даних, схем, карт, фотографій для ілюстрації аналізу.
4. Висновки та пропозиції – оцінка результатів практики, визначення досягнутих компетенцій, можливостей подальшого застосування отриманих знань у професійній діяльності.
5. Список використаних джерел – нормативні документи, навчальна література, матеріали бази практики, веб-ресурси.

6. Додатки (за потреби) – документи, таблиці, графіки, фото- та ілюстративні матеріали, що підтверджують виконання завдань практики.

Вимоги до оформлення:

- Обсяг звіту – 10–15 сторінок тексту (Times New Roman, 14 pt, 1,5 інтервал), залежно від обсягу виконаних завдань та матеріалу, зібраного під час практики;
- У тексті звіту чітко відображаються результати аналізу діяльності бази практики, досягнення навчальних результатів та конкретні приклади виконаних завдань;
- Всі матеріали звіту повинні бути систематизовані і структуровані відповідно до завдань практики та календарного графіка;
- Звіт є основним документом для оцінювання здобувача та підсумків проходження практики.

ПІДСУМКИ ПРАКТИКИ

Після завершення виробничої практики здобувачі першого (бакалаврського) рівня освіти подають на кафедру оформлений звіт про проходження практики, що відображає виконання поставлених завдань та календарного плану. Джерелами для підготовки звіту є спостереження, опитування, результати аналітичної та інформаційно-аналітичної роботи здобувача на базі практики, матеріали політичних партій, громадських організацій, органів державної влади та місцевого самоврядування.

Звіт перевіряється та рецензується керівником практики від кафедри і отримує відгук від керівника бази практики (організації, де проходила практика).

Критерії оцінювання виробничої практики

Оцінювання практики здійснюється за **100-бальною шкалою**, розподіленою за наступними компонентами:

Компонент оцінювання	Максимум балів	Складові
Виконання завдань та календарного плану	40	Повне виконання завдань, дотримання термінів, активність у роботі
Аналітична складова звіту	30	Глибина аналізу матеріалів, аргументація висновків, застосування теоретичних знань

Компонент оцінювання	Максимум балів	Складові
Відгук керівника бази практики	20	Якість виконання роботи, дисципліна, самостійність та комунікаційні навички
Оформлення та презентація звіту	10	Відповідність академічним стандартам, логічна структура, наявність додатків (схеми, таблиці, фото)

Пояснення до оцінювання:

1. Виконання завдань та календарного плану (40 балів)

- 36–40 балів – завдання виконані повністю, дотримані терміни;
- 30–35 балів – завдання виконані частково; незначні порушення термінів або плану;
- менше 30 балів – значні пропуски або невиконання завдань.

2. Аналітична складова звіту (30 балів)

- 27–30 балів – глибокий аналіз, аргументовані висновки;
- 20–26 балів – достатній аналіз, частково обґрунтовані висновки;
- менше 20 балів – поверхневий аналіз, слабка аргументація.

3. Відгук керівника бази практики (20 балів)

- 18–20 балів – відмінна оцінка роботи, самостійність та дисципліна;
- 14–17 балів – хороше виконання роботи, незначні недоліки;
- менше 14 балів – незадовільне виконання, серйозні порушення.

4. Оформлення та презентація звіту (10 балів)

- 9–10 балів – повна відповідність академічним стандартам, логічна структура, наявність додатків;
- 6–8 балів – оформлення частково відповідає вимогам;
- менше 6 балів – невідповідність академічним стандартам, недоліки в структурі.

Підсумкова оцінка формується як сума балів за всі компоненти (максимум 100) та конвертується у рейтингову шкалу:

Рейтингова	Конвертації
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Оцінка за виробничу практику зараховується, якщо здобувач отримав не менше 60 балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю та

підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «Дніпровська політехніка».

Підсумкова оцінка вноситься до заліково-екзаменаційної відомості та залікової книжки здобувача під підпис керівника практики від кафедри. Вона враховується при визначенні рейтингу за семестр та під час призначення стипендії.

У разі невиконання програми практики без поважних причин або отримання негативного відгуку від бази практики здобувач вважається таким, що не пройшов практику, і може бути відрахований із університету. Якщо невиконання сталося з поважних причин, студенту надається право пройти практику повторно протягом наступного навчального року за індивідуальним графіком. У разі повторного отримання негативної оцінки здобувач відраховується.

ДОДАТКИ

ДОГОВІР № _____

на проведення практики здобувачів закладів вищої освіти
м. Дніпро “___” _____ 20__ р.

Ми, хто нижче підписався,

з одного боку – **Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»** (надалі - заклад вищої освіти) в особі ректора Азюковського Олександра Олександровича, діючого на підставі статуту і, з другого боку

_____ (назва підприємства, організації, установи)

(надалі - база практики) в особі _____ (посада, прізвище, ініціали)

діючого на підставі _____, (статуту підприємства, розпорядження, доручення)

уклали між собою договір:

1. База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти здобувачів першого рівня освіти на практику за календарним планом:

№ п/п	Назва спеціальності	Курс	Вид практик и	Кількість сту-	Термін практики	
					початок	кінець

1.2. Призначити наказом кваліфікованих фахівців для безпосереднього керівництва практикою.

1.3. Створити здобувачам-практикантам необхідні умови для виконання програми практики, не допускати їх використання на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.

1.4. Забезпечити здобувачам умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов'язковий інструктаж з охорони праці: вступний та на робочому місці. У разі потреби навчити практикантів безпечним методам праці. Забезпечити спецодягом та запобіжними засобами за нормами, встановленими для штатних працівників.

1.5. Надати здобувачам-практикантам і керівникам практики від закладу вищої освіти можливість користуватися лабораторіями, кабінетами, майстернями, бібліотеками, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

1.6. Забезпечити облік виходів на роботу здобувачів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни та внутрішнього розпорядку повідомляти закладу вищої освіти.

1.7. Після закінчення практики дати характеристику на кожного здобувача-практиканта та відгук на підготовлений звіт.

1.8. Додаткові умови:

а) на безоплатних умовах «база практики» – «заклад вищої освіти»;

---

2. Заклад вищої освіти зобов'язується:

2.1. За два місяці до початку практики надати базі практики для погодження програму, а не пізніше ніж за тиждень - список здобувачів-практикантів.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити дотримання здобувачами-практикантами трудової дисципліни та правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, що сталися зі здобувачами-практикантами.

3. Відповідальність сторін за невиконання договору:

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації проведення практики згідно з чинним законодавством про працю в Україні.

3.2. Усі суперечки, що виникають між сторонами, вирішуються в установленому порядку.

Договір набуває сили після його підписання сторонами і діє до кінця проходження практики згідно з календарним планом.

Договір складений у двох примірниках - базі практики та закладу вищої освіти.

Юридичні адреси сторін:

Заклад вищої освіти:

49005

м. Дніпро

пр. Дмитра Яворницького, 19

навчальний відділ

НТУ «Дніпровська політехніка»

База практики:

Підписи та печатки:

Заклад вищої освіти:

База практики:

“ ___ ” _____ 20__ р.

“ ___ ” _____ 20__ р.

Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (назва практики)
Здобувача/здобувачки першого рівня освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)
Факультет (інститут) _____
Кафедра _____
Ступінь вищої освіти _____
Спеціальність _____
_____ курс, група _____
(шифр групи)

Керівник практики від НТУ «ДП» _____
(посада, прізвище та ініціали)

Печатка деканату Декан факультету (директор інституту) _____
(підпис)

Здобувач першого рівня освіти _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув „_____” _____ 20__ р.

на підприємство, організацію, установу і приступив до практики.

Печатка підприємства,
організації, установи „_____” _____ 20__ р.

_____
(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув „_____” _____ 20__ р.
з підприємства, організації, установи

Печатка підприємства,
організації, установи „_____” _____ 20__ р.

_____
(підпис) (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Відгук і оцінка роботи здобувача першого рівня освіти на практиці

_____
(назва підприємства, організації, установи)

_____
_____
_____
_____
_____
_____

Керівник практики від підприємства, організації, установи _____

_____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Печатка підприємства,
організації, установи „_____” _____ 20__ р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НТУ «Дніпровська політехніка»
НН Інститут гуманітарних та соціальних наук
Кафедра історії та політичної теорії

ЗВІТ
з виробничої практики
за спеціальністю 052 Політологія

Виконав(ла) здобувач(ка) першого
рівня освіти
групи _____

Керівник:

_____
(підпис)

Захистив(ла) з оцінкою:

_____

ЗВІТ

ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

(_____)

Здобувач(ка) першого рівня освіти групи _____

ПІБ_ (повністю) _____

Я проходив (а) _____ практику
під керівництвом _____ в (назва організації) з ___ по ___ 20__ р.

Керівник практики від кафедри (*посада, ПІБ повністю*).

Керівник практики від організації (*посада, ПІБ повністю*).

Мета і завдання практики:

Метою практики є:

Завданнями практики є:

На період практики від керівника практики від кафедри було отримано наступне завдання:

Навчальне видання

Осін Вадим Володимирович

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Методичні рекомендації
для здобувачів ступеня бакалавра
спеціальності 052 Політологія

Видано в авторській редакції.

Електронний ресурс.
Підписано до видання 02.09.2025. Авт. арк. 0,52.

Національний технічний університет «Дніпровська політехніка».
49005, м. Дніпро, просп. Дмитра Яворницького, 19.